

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

53. An Confessarius statim post finitam confessionem, & datam
absolutionem, possit loqui cum pœnitente absque licentia de errore, v. g.
commisso in dicta confessione? Ex p. 5. tr. 11. res. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

plicetur pœnitens. Ita ille. Sed tu tene primam sententiam, quia quæ necessaria sunt ad integritatem confessionis; vel quæ dicuntur quasi coniunctim ad declarationem proprii peccati, sunt materia sigilli. Secundò, quia ex reuelatione peccati complicit, sæpè numero potest agnoscì peccatum pœnitentis, vnum enim est alterius manifestatiuum. Tertio, alioquin confessio redderetur onerosa & odiosa.

3. Dices hoc verum esse, quando complex ex necessitate integritatis confessionis secundum opinionem multorum DD. manifestatur, non autem quando absque necessitate manifestatur, vt est in casu nostro. Respondeo, & dico hoc etiam procedere, non modò cum ad peccatum declarandum necessarium fuerit complicem in confessione exprimi, sed etiam cum fuerit vtile. Imò quoties ad eum finem pœnitens (etiamsi in eo forte agat minus prudenter) id dixerit, quod est in confessione tolerandum, habita ratione communis modi consistendi hominum multa sæpè dicentium animo declarandi sua peccata, quæ non sunt ad id necessaria, imò interdum neque vtilia. Cum ergo simplices, & imprudentes animaduertendi non sunt à confessore, sicut nec alij, tacenda non sunt quæcumque ab eis dicuntur ad explicationem peccatorum suorum, vt possint securè, & sine timore reuelationis confiteri. Et hæc responsio desumpta est ex celebri doctrina, quam adducunt in terminis Reginaldus tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 39. Suarez tom. 4. disput. 3. sect. 3. num. 5. & Malderus tract. de sigillo, cap. 18. fol. mibi 170. vbi probant, omnia quæ occasione sui peccati explicandi, pœnitens in confessione dicit, cadere sub sigillo, etiamsi superflue addita sint.

Sup. hæc omnis lege supra doctrinam Ref. 45. & Ref. eius not.

RESOL. LI.

An sit contra sigillum confessionis, etiam cum licentia pœnitentis reuelare peccata complicit absque complicit licentia?

Et breuiter notatur cadere sub sigillum quamcumque personam in confessione detectam, siue ad declarandam aliquam substantiam necessariam siue imprudenter eam nominando siue necessitate? Ex part. 5. v. 11. Ref. 24.

Sup. hoc sup. prope finem Ref. 48. verif. Deinde.

§. 1. **A**ffirmatiuum sententiam docet Gabriel Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 9. artic. 4. dub. 5. num. 5. quia sigillum confessionis est etiam in fauorem complicit; vnde certum est, & contrarium dicere esse falsum, Confessarium teneri seruare sigillum respectu complicit, quia manifestatio complicit pertinet ad explicationem peccati pœnitentis; & ita etiam hanc sententiam docet Kellisonius tom. 2. in 3. parte, quest. 11. artic. 1. dub. 2. vbi sic ait: Notandum Sacerdotem obligari hoc sigillo etiam in gratiam complicit, quia hoc sigillum concessum est in hunc finem, vt tota causa huius fori sub secreto contineatur, quare quando persona complicit pertinet ad explicationem peccati pœnitentis, tanquam circumstantia, non potest Sacerdos reuelare complicem, nisi veniam habeat non solum à pœnitente, verum etiam à complice, seu socio pœnitentis.

2. Non reticeam tamen negatiuum opinionem tenere Suarez in 3. part. tom. 4. disput. 3. sect. 3. numero 7. Malderus tract. de sigillo, cap. 17. & Hurtado de Sacrament. disput. 12. difficult. 6. vbi sic ait: Obseruandum est non esse contra sigillum confessionis ex licentia expressa pœnitentis reuelare peccatum complicit absque complicit licentia, quia sigillum tantum obligat in fauorem pœnitentis, vt

confessio non fiat ipsi odiosa, nec ab ea retrahatur ex reuelatione autem complicit ex licentia pœnitentis facta, nulli alij adhuc complicit sit odiosa confessio, vt ab ea retrahatur: vnde si alius non fiat iniuria complicit, vt potest contingere, poterit eius peccatum ex licentia pœnitentis reuelari; & ita hanc sententiam docet etiam Io. Prapof. in 3. part. quest. 11. de sigillo, difficult. 6. num. 47. Dicendum est igitur, quòd sigillum proprie est in fauorem pœnitentis, & non nisi per quandam redundantiam in fauorem complicit, quatenus potest oriri ex fauore pœnitentis; ergo fauor pœnitentis aliud postularer, eo concedente licentiam non remanet obligatio sigilli respectu complicit: vnde patet responsio ad rationem Vasquez, cuius tamen opinionem probabilem esse puto.

3. Notandum est tamen hæc obiter cadere sub sigillum quamcumque personam in confessione detectam, siue ad declarandam aliquam circumstantiam necessariam, siue imprudenter eam nominando sine necessitate. Ita Reginaldus tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 41. & alij.

RESOL. LII.

Quid facere debeat Confessarius, si ex confessione unius complicit scit peccata alterius, & alter in confessione tacet? Ex part. 5. tractat. 11. Ref. 21.

§. 1. **H**enriquez lib. 3. de pœnit. cap. 20. num. 6. asserit posse ei in eo casu differre absolutionem per dies aliquot, & tandem teneri Confessarium eum absoluerè, quia post audita peccata acquirit pœnitens ius absolutionis.

2. Verum Toletus libro tertio capite 26. numero quarto, putat non solum posse, sed etiam debere Confessarium eum absoluerè, si postquam eum interrogauit in communi, an aliquid amplius habeat, quod conscientiam torqueat, responderet, se nihil habere, quia pœnitenti per se, & contra se credendum est, & non est maior ratio, cui alteri maior fides habeatur, quam isti. Vnde Fagundez præc. 2. lib. 6. cap. 4. num. 37. docet in tali casu non posse Confessarium differre absolutionem & ita ego prorsus teneo.

RESOL. LIII.

An Confessarius statim post finitam confessionem, & datam absolutionem possit loqui cum pœnitente absque licentia de errore, v. g. commisso in detecta confessione? Ex part. 5. tractat. 11. Refolut. 19.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Tannerus tom. 4. disputat. 6. quest. 9. dub. 6. num. 132. Henriquez lib. 3. de pœnitent. cap. 2. numero 2. in fine. & Ioan. Prapof. in 3. part. quest. 11. de sigillo, dub. 5. num. 41. vbi sic ait: Aduerte similiter licere monere pœnitentem in eadem confessione etiam post absolutionem, quia morali iudicio id non censetur fieri extra idem forum, sed censetur pertinere ad actus complementum. Ita ille.

2. Non desinam tamen hæc adnotare contrariam sententiam mordicis tenere Stephanum Fagundez iningham Theologum Societatis IESU, pr. 2. lib. 6. cap. 4. numero 23. vbi ita asserit. Afferunt aliqui, si statim post finitam confessionem, & datam absolutionem occurrat error emendandus, posse Confessarium

Confessarium loqui cum ipso penitente de confessione & errore corrigendo absque prædicta licentia, in quo profectò minus bene docet, tum quia scandalo fortè erit penitenti, tum quia est contra doctrinam quam tradunt Doctores, qui omnes absolute dicunt post finitam confessionem non licere Confessario loqui cum penitente de rebus confessis, nisi de licentia expressa penitentis. Sicut enim finita confessione, si statim peccatum aliud confitendum penitenti occurrat, tenetur Confessor illud audire, & novam dare absolutionem, propterea quòd est nova confessio, & novum sacramentum, quia per primam absolutionem finitum fuit prius sacramentum; sic etiam in nostro casu expiravit auctoritas Confessarii, quam solum habebat ad loquendum de rebus confessis intra ipsam confessionem, unde ea finita, requiritur licentia expressa ipsius penitentis, ut sæpe diximus: nam si post perfectam confessionem liceret Confessori loqui cum penitente de rebus in confessione auditis sine eius licentia, profectò id, per se loquendo, esset valde onerosum penitenti, & rubore suffunderetur vehementer, pudoreque afficeretur, quod sine dubio redundaret in injuriam Sacramenti, ergo &c.

RESOL. LIV.

Vtrum Confessarius in aliquo casu sine licentia penitentis possit loqui cum illo de peccatis auditis in confessione; videlicet Confessor commisit aliquem defectum in absolvendo penitentem, queritur, an possit illi manifestare extra confessionem, etiamsi penitens non dederit licentiam manifestandi?

Et notatur Sigillum confessionis non solum quotiescunque sine licentia penitentis Sacerdos extra confessionem agit cum penitente solum de peccatis commissis, & auditis in confessione, modo id tamen faciat studio promovendi penitentis salutem. Ex part. 2. tit. 1. §. 5. & Misc. 1. Ref. 12.

§. 1. Doctores communiter negativè respondent. Ita Reginaldus in praxi, tom. 1. lib. 8. cap. 3. sect. 2. num. 30. Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 32. sect. 5. num. 3. Onuphrius de sigillo, sect. 4. q. 5. §. 2. sequitur secundo, qui citat Sotum, Toletum, Rodriguez, & novissimè docuit hanc sententiam noster Megalain 1. p. lib. 1. c. 16. n. 22. Grassius in decis. aur. p. 1. lib. 1. c. 24. n. 7. Valentia tom. 4. disp. 7. q. 1. punct. 3. Bonacina de Sacram. disp. 5. q. 6. sect. 5. punct. 4. n. 8. & Franc. Sylvius in suis aures commen. in 3. part. D. Tom. in addit. q. 1. art. 4. fol. 63. & q. 8. art. 5. quest. 4. concl. 2. vbi ait: Qui aliquem errorem in Confessione commisit, non debet penitenti simpliciter extra confessionem dicere, ne arguatur sigilli fractor, sed ei si præsens sit, dicat: Vellem quòd adhuc semel venires ad me pro confessione, quia habeo vnum verbum tibi vile. Si acquiescit, officium suum tunc adimpleat. Si verò nolit, penitentiam agat Confessor sui errati, non enim potest, nisi de prævio penitentis consensu, aliquid extra confessionem manifestare. Hæc ille.

2. At his non obstantibus, non desunt Doctores, qui contrariam opinionem amplectuntur, hi sunt ex Dominicana familia, Nugnus in addit. ad 3. part. tom. 2. q. 11. art. 1. fol. mibi 346. col. 2. circa med. & ex Societate Iesu Filliuc. in quest. mor. so. 1. tr. 7. c. 11. q. 5. n. 32. vbi sic asserit: Si Confessor defectum aliquem commisset in confessione, ex quo esset obligatio denuò cum penitente colloquendi, debet primò significare illi voluntatem suam, & si consentiat, iam id fa-

cit de licentia ipsius: quòd si non consentiat, potest tamen colloqui, quia verè non loquitur extra confessionem, sed complet eam, quæ iam erat inchoata, & imperfecta & penitens est irrationabiliter inuitus. Hæc ille. * Notandum est etiam Puteanum in 3. p. D. Th. p. 2. dub. ult. concl. 3. mosab. 2. docere sigillum confessionis non solum, quotiescunque sine licentia penitentis, Sacerdos extra confessionem agit cum penitente solo, de peccatis auditis in confessione, modò tamen id faciat studio promovendi penitentis salutem. Ita ille. Sed hæc opinio prorsus non est tenenda.

RESOL. LV.

An si penitens non vult dare licentiam Confessario, ut ei aperiat defectum commissum in confessione, possit illum aperire?

Et notatur, si statim post finitam confessionem, & datam absolutionem, occurrat error emendandus, non posse Confessarium loqui cum ipso penitente, de confessione, & errore corrigendo absque prædicta licentia penitentis? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 86. aliàs 87.

§. 1. Affirmativè respondent aliqui, ut nos alibi notauimus, & novissimè ita etiam tenet Turrianus de penitent. quest. 11. art. 1. disp. 3. dub. 6. vbi sic asserit: Deinde Suarez, & alij docent, quòd si Confessor commisit aliquem defectum in confessione, & iudicat esse necessarium admonere penitentem, potest facultatem petere ab ipso penitente, ut de ea re cum ipso tractet. Quòd si nolit eam concedere, poterit nihilominus Confessarius manifestare penitenti id, quod iudicat necessarium ad rectè exercendum munus Confessoris. Ita ille.

2. Sed mihi summpere displicet, viros doctos hæc docuisse, & ideo hanc sententiam rectè Fagundez p. 2. lib. 6. cap. 4. num. 33. improbabilem putat, quia ex illa daretur casus, in quo absque licentia penitentis expressa loqui possit Confessarius cum ipso penitente de rebus sibi confessis, quòd est absurdum, & omnes Doctores negant; & aliter facere, erit exprobrare penitenti peccata confessis, & exorsam reddere confessionem, & injuriam facere Sacramento. Unde in casu proposito, quando Confessor commisit aliquem errorem in confessione, quia, v. g. absoluit non subditum, vel excommunicatum, vel à casu reservato, vel non iniunxit obligationem restitutionis, non potest, loqui cum penitente de supradicto errore, sed petat licentiam ab illo, & si negat, culpa quæ fuerat Confessarii, eo ipso in penitentem transfertur, & Confessarius liber ab omni obligatione manet. Vide Sylvium in addit. ad 3. part. q. 8. art. 5. quest. 8. concl. 2. & alios communiter.

3. Notandum est etiam ex supradictis contra Henriquez lib. 3. de peccat. cap. 2. num. 2. in fine, si statim post finitam confessionem, & datam absolutionem occurrat error emendandus, non posse Confessarium loqui cum ipso penitente de confessione, & errore corrigendo, absque prædicta licentia: scandalum enim foret penitenti, tum quia est contra doctrinam communem Doctorum, dicentium absolute post finitam confessionem, non licere Confessario loqui cum penitente de rebus confessis, nisi de licentia expressa penitentis: & ita contra Henriquez docet Fagundez vbi supra, quæ omnia sunt valde à Confessariis notanda quia hic casus passim in praxi solet accidere.

* Sup. hoc notato infra in Ref. 56. prope finem, à vers. Unde ex his, & lege etiam doctrinam Ref. 58.

Alibi in Ref. præterita, & in Ref. seq. & vide supra ex tr. 7. doctrinam Ref. 44. & in Ref. 1. §. Sed hanc, ad medium, à v. notat autem,

Sup. hoc supra in Ref. 53. & in aliis vers. eius not.